

Izveštaj o radu Komisije za procjenu šteta od elementarnih nepogoda za period od decembra 2023. do jula 2024. godine

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 1. decembra 2023. godine, donijela Odluku o obrazovanju i sastavu Komisije za procjenu šteta od elementarnih nepogoda ("Službeni list Crne Gore", br. 109/23 od 08. 12. 2023. godine).

Komisija radi u sljedećem sastavu:

- 1) Vladimir Joković, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, predsjednik;
- 2) Irena Vučić Popović, zamjenica generalnog sekretara Vlade Crne Gore, članica;
- 3) Miodrag Bešović, generalni direktor Direktorata za zaštitu i spašavanje u Ministarstvu unutrašnjih poslova, član;
- 4) Miroslav Ćimbaljević, generalni direktor Direktorata za poljoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, član;
- 5) Jasna Janjić, načelnica Direkcije za strukturne reforme i sektorske politike u Ministarstvu finansija, članica;
- 6) Željko Prelević, turistički inspektor u Upravi za inspeksijske poslove, član i
- 7) Igor Nišavić, sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, član.

Sekretarka Komisije je Danijela Radulović, sekretarka Komisije za ekonomsku politiku i finansijski sistem u Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore.

Način rada i odlučivanja ove komisije uređen je Poslovníkom o radu (broj 08-005-425/24-538 od 9. februara 2024. godine), koji je usvojen na drugoj sjednici Komisije.

U izvještajnom periodu Komisija je održala 7. sjednica na kojima su razmatrani pristigli zahtjevi. Međutim, Komisija se neformalno sastajala na nedjeljnom nivou, imajući u vidu broj pristiglih zahtjeva, obim i složenost dokumentacije, kao i činjenicu da je za određena fizička lica Komisija zaprimala zahtjeve i po nekoliko puta, neposredno ili preko opštinskih komisija, što zahtijevalo detaljnu analizu zahtjeva i njihovo uparivanje kako ne bi došlo do dvostruke isplate naknade po istom osnovu¹.

Postupajući po dobijenim zahtjevima, Komisija je vršila procjenu njihove opravdanosti (uzrok nastanka štete; opravdanost i validnost raspoložive dokumentacije; foto dokumentacija; procijenjena vrijednosti štete od strane opštinskih komisija za procjenu štete, ministarstava i drugih relevantnih institucija ili ovlašćenih procjenjivača). Za predmete gdje je dokazano da su podnosioci zahtjeva u potpunosti i nedvosmisleno pretrpjeli štetu od elementarne nepogode (grad, poplava, požar i dr.) ili druge nepogode većih razmjera (uginuće stoke, stradanje pčelinjih društava, bolesti stočnog fonda i sl.) Komisija je odobravalala naknadu za djelimičnu sanaciju iste koja je, u skladu sa Odlukom o bližim kriterijumima za košćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve², maksimalno iznosila 10% vrijednosti procijenjene štete. Pri tome, iznos pojedinačne naknade štete, koja se kretala od 0,1% do

¹ U skladu sa članom 8 Odluke o bližim kriterijumima za košćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve, korisniku sredstava tekuće budžetske rezerve mogu se odobriti sredstva jednom u toku fiskalne godine za istu namjenu.

² Odluka o bližim kriterijumima za košćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve ("Sl. list CG", br. 12/2024 od 15.2.2024, koja stupila na snagu 23.2.2024.).

10% procijenjene vrijednosti štete, Komisija je utvrđivala na osnovu kriterijuma definisanim u Poslovniku o radu Komisije.

Pri tome, Komisija je prve odluke donijela tek u aprilu 2024. godine, odnosno kada su Komisiji odobrena sredstva iz Tekuće budžetske rezerve³ u iznosu od 200.000,00 eura. S tim u vezi, Komisija je u izvještajnom periodu donijela 232 odluke. Pri tome, isplaćena su sredstva po osnovu 202 odluke u iznosu od 117.300,56 eura, za 30 odluka su rezervisana sredstva u iznosu od 12.022,76 eura, ali zbog neispravnih žiro računa još uvijek nijesu realizovana. Takođe, 36 odluka, u vrijednosti 10.984,4 eura, je u proceduri realizacije. Važno je istaći da su sve odluke Komisije donesene jednoglasno, kako u pogledu ocjene opravdanosti zahtjeva, tako i u pogledu iznosa odobrenih naknada.

Imajući u vidu veliki broj zahtjeva, sa jedne, i ograničenost budžeta kojim je Komisija raspolagala, sa druge strane, prioritet prilikom donošenja odluka bili su zahtjevi koji su bili predmet dopune dokumentacije, a najveći broj je bio iz opština Bijelo Polje, Petnjica, Pljevlja i Mojkovac. Međutim, da bi u daljem radu izbjegla problem rješavanja zahtjeva sa nepotpunom dokumentacijom, a na bazi lošeg iskustva u radu prethodnih komisija, u Poslovniku o radu je definisano da "u slučajevima kada dokumentacija po pojedinačnim zahtjevima nije kompletna, Komisija iste ne razmatra", o čemu su Glavni grad Podgorica, Prijestonica Cetinje i lokalne samouprave obaviještene.

Istovremeno, za jedan broj zahtjeva Komisija je ocijenila da nije nadležna, pa su ovi zahtjevi prosljeđeni nadležnim organima na postupanje, a jedan broj zahtjeva je odbijen, jer po ocjeni Komisije nije postojala osnova, odnosno nije se radilo o slučajevima gdje je šteta nastala zbog bilo kojeg oblika elementarne nepogode. Takođe, odbijeni su zahtjevi za naknadu štete na lokalnoj putnoj i drugoj infrastrukturi s obzirom na to da opštine samostalno obavljaju poslove lokalne samouprave koje su od neposrednog i zajedničkog interesa za stanovnike opštine. S tim u vezi, trebalo bi da opštine ulože dodatne napore koristeći sve zakonske mogućnosti u cilju obezbjeđenja sredstava za pokriće troškova saniranja štete nastalih usljed elementarnih nepogoda.

Sa druge strane, Komisija je naslijedila veliki broj nerazmatranih zahtjeva iz 2023. godine, godine u kojoj su elementarne nepogode zadesile pojedine opštine i po nekoliko puta, a riječ je o opštinama sjevera Crne Gore. Tako je Opština Bijelo Polje dostavila 4 zahtjeva za naknadu štete za 113 fizičkih lica, ukupne procijenjene vrijednosti 495.850,00 eura, Opština Kolašin 6 zahtjeva za naknadu štete za 353 fizičkih lica, ukupne procijenjene vrijednosti 1.687.574,00 eura i Opština Rožaje 2 zahtjeva za naknadu štete za 72 fizička lica, ukupne procijenjene vrijednosti 324.061,00 eura. Takođe, značajan broj zahtjeva je zaprimljen i u 2024. godini. Opštinska komisija iz Bijelog Polja je dostavila zahtjev za naknadu štete za 18 lica, ukupne procijenjene vrijednosti štete 39.150,00 eura, Opština Kolašin za 10 lica, sa procjenom štete od 29.150,00. Takođe, Opština Rožaje je, usljed velikih poplava koje su zadesile ovu opštinu krajem 2023. godine, dostavila zahtjev za naknadu štete za 165 lica, ukupne procijenjene vrijednosti štete 866.913,50 eura. Komisiji je dostavljeno i 519 zahtjeva iz Opštine Nikšić za sanaciju štete na objektima koja je nastala usljed zemljotresa koji je zadesio područje Nikšića u martu 2024. godine.

Imajući u vidu navedeno, kao i činjenicu da Komisija, nakon realizacije donesenih odluka, raspolaže sa xx eura sredstava potrebno je, u skladu sa mogućnostima, Komisiji opredijeliti dodatna sredstva.

³ Zaključak Vlade Crne Gore broj: 08-040/24-1885/2 od 4. aprila 2024. godine